

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SKŘÍPAVÁ POHÁDKA

PaedDr. Radomila Oblouková

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy

Název školy	Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy
Adresa školy	Sokolovská 1638, 568 02 Svitavy
IČO	62033026
Operační program	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Registrační číslo	CZ.1.07/1.5.00/34.0114
Označení vzdělávacího materiálu	VY_12_INOVACE_1.CG.04
Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Tematický okruh	Průřezové téma - Čtenářská gramotnost
Název vzdělávacího materiálu	Práce s textem – Skřípavá pohádka
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Anotace	Žáci nejdříve přečtou nonsensový text a přes zadané úkoly budou postupně odkrývat významy slov, vnímat jejich fonetickou i grafickou stránku a tuto polohu budou dávat do souvislosti se sémantickou hodnotou slov i celého textu.
Ročník	2V.A (sekunda)
Typická věková skupina	13 let
Autor	PaedDr. Radomila Oblouková
Zhotoveno	Listopad 2012

Skřípavá pohádka

Za jarního jitra,

když tře se vřes a vrže strom a rosa se třpytí v krajině trav, když právě z průrvy se odkrojí tma, trpělivě pozoruj skřípavý obraz.

Jak zrovna procitl, jak čerstvě popraskal. Co kreslil včera skřet, dnes rychle stárne, pře vrásky dřev **přebíhá** --- ... už rýsuje se tvar příštích rýh. Protože zítra přibude mračno čar. Protože skřet pracuje pořád dál! Šero je v říši skřítků a děr, ----**ů** a bříz.

Tak vystrč krk a protři si zrak, nastraž slech a zastři svůj křik! Víc vpravo – tak! Provedu tě přes obraz, tak odraď strach.

V křoví ostře křachlo dřívko – pozor - trn! Přemístil se černý drn. ----- **přihlíží** z korun. Zři, co skrývá šero bříz. Prohlédni skrz křoví, prosoukej se blíž a blíž. Třeba se tu střetneš s pracovitým skřetem. Pst! Skrč rychle břich.

Skříplý tvor přes otvor zírání, díra svírá tvary ---**a**.

Tam zas - -----**a** skrývá černá díra.

A kdesi v trávě, stranou, vpředu, ----- ostří svoji hranu...

Práce s textem

1. Pročtete si daný text .
2. Kolik slov v daném textu chybí?
3. Dokážete odhadnout, jaká slova se skrývají za červenými čárkami? Co mají daná slova společného?
4. Zkuste doplnit první slovo (napište), druhé slovo, třetí slovo, čtvrté, páté, šesté.
Kontrola: rys, bobrů, ostříž, výra, škvora, hranostaj
5. Najděte v textu větu, kde jsou zformulovány příkazy pro nás. Předved'te první příkaz – řada vpravo.
Prostřední řada zahraje druhý příkaz.
Řada vlevo předvede třetí příkaz.
Kontrola: I. -Tak vystrč krk II. – Protři si zrak III. – Nastraž slech
6. Vysvětlete následující substantiva (slovy – opisem): slech, průrva, skřet
7. Vysvětlete následující adjektiva (zvukem): skřípavý, vrzavý, pronikavý, táhlý
8. Vysvětlete následující slovesa (beze slov) hereckou etudou: **odkrojit tmu, zřít, křachnout**

Práce s textem

9. Vyhledejte v textu „skřípavá slova“
10. Daná slova čtete nejdříve potichu a pomalu, postupně zesilujte hlas a zrychlujte tempo.
Postupujte v pořadí zasedacího pořádku.
11. Jak na vás vybraná „skřípavá slova“ působí? Popište zvukový dojem.
12. Jakou má daný text atmosféru?
13. Vymyslete další jednoslabičná nebo dvouslabičná slova, kde je hláska **r** nebo **ř**
Soutěž v řadách – vyhrává řada, kde vymyslí nejvíce slov.
14. Který z uvedených zvuků se nejvíce blíží pojmu „skřípavý“:
a) potlesk b) romantická hudba c) ostrý výbuch d) elektrická pila

Zdroje:

Níkl, P.: Lingvistické pohádky. 1. vyd. Praha: Meander 2006. ISBN 80-86283-49-6, str. 12-13